

ZGODNJA DANICA. KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli in veljá po posti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/2 leta 90 kr., ako zađene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLVI.

V Ljubljani, 27. prosenca 1893.

List 4.

O Gospa moja!

(Po molitvici.)

O Gospa, o Mati moja!
Naj me var'je roka Tvoja,
Da Ti bolj in bolj sem vdan,
Naj ti ves bom darovan!

Tebi posvetim očesi,
Svoja usta in ušesi,
Tebi serce revno dam,
Vse, kar sem in kar imam.

Ker sem tvoj, o dobra Mati!
Daj braniti, varovati
Me kot svojo drago last;
Saj Ti pel zató bom čast.

Milo prošnjo še pridenem:
Ko življenje revno sklenem,
Ko bo vtihnilo sercé,
Naj grem k Tebi nad zvezdó.

Radoslav.

Cerkveno leto, ali letni sveti časi in dnevi.

Spisal Ivan Kumljanec.

(Dalje.)

Gledé obrednega praznovanja nedeljskega je opomniti, da so bili bistveni njéga deli že v apostoljskih in poapostoljskih časih ravno tisti, kakor so dandanes. Nedeljo so posvečevali 1. s skupno službo božjo. Kako se je veršila nedeljska služba božja, popisuje nam dovelj jasno sv. mučenec Justin v naslednjem: „V nedeljo se zberó vsi, ki prebivajo v mestih ali na deželi, na enem kraji. Tukaj se prebirajo spomina vredna dejanja apostolov, ali pisma prerokov, po previdnosti manj ali dalj časa. Ko bralecjenja, začne predstojnik (navadno škof sam) govoriti, dajati veličastne nauke, in spodbujati k posnemanju. Potem vsi vstanemo in molimo. Na to se daruje kruh, vino in voda; prednik moli in se zahvaljuje,

kar je moč, ljudstvo pa odgovarja: Amen. Vsakemu, ki je navzoč, podá se od posvečenega; tistim pa, ki niso zraven, pošlje se po dijakonih. Premožni prinašajo po volji darov, in kar se nabere, dá se shraniti predniku, ki s tem, kar se dobí, postrežuje ubogim in vdovam, bolnikom in nesrečnim, jetnikom, tujcem in gostom.“¹⁾ Po tem zgodovinskem spričevanju je v prvih kerščanskih časih nedeljska služba božja obsegala daritev sv. maše, razlaganje verskih resnic ali propoved, molitve, in nabiranje milodarov. To je bistvena vsebina tudi sedanjemu nedeljskemu bogoslužju. — Pozneje se je skerbelo celó s kazenskimi postavami, da se ni zanemarjala služba božja. Kedor bi šel iz cerkve med propovedjo (pridigo), ali pred koncem sv. maše, zapadel je po določilih več cerkvenih zborov kazni, najprvo duhovni, pozneje tudi denarni. Taka določila so sklenili cerkveni zbori Elvirski (305), Sardiški (313), Trulanski (692), in več drugih, zlasti v 7. stoletju na Francoskem. — Štefan, kralj Ogerski, dal je ukaz, da se ima do golega ostriči, kedor bi ob nedeljah iz zani-karnosti opuščal službo božjo.

Pervi kristjanje so začeli nedeljo posvečevati že prejšnji večer, vdeleževaje se vigilijskega praznovanja, ki je obstajalo iz psalmov, svetih pesmi in molitev, in večkrat terpelo od polnoči do jutranje zore.

Več stoletij je kristjane vezala dolžnost, biti pri župnijski sv. maši. Še le v 13. stoletju je bilo dovoljeno, v ta namen, da se spolni nedeljska dolžnost, slušati tndi drugo, privatno mašo.

Nadaljni bistveni del nedeljskega bogoslužja je bila 2. zapoved, zderžati se posvetnih in hlapčevskih dél. Niso pa bila prepovedana taka dela, ako jih je zahtevala sila, ljubezen, ali očitna korist. Stroge ukaze gledé težkih telesnih del so izdali razni cerkveni zbori. Zbor Laodicejski (4. stol.) govori: „Kristjanje ne smejo biti ob sobotah brez dela, temuč naj delajo. Ob nedeljah pa naj se zderžé dela, kolikor mogoče.“ Enako prepoved je izdal III. cerkveni zbor: Orleanski, II. Makonski (6. stol.), Arlski (813) in drugi. Enake postave so

¹⁾ Apol. I.

dajali cesarji Konstantin Veliki, Valentinijan mlajši, Valentinijan stareji, Honorij in Teodozij. Prepovedane so bile tudi sodnijske obravnave in pravde. Cesar Gracijan je prepovedal ob nedeljah tudi gledališke igre. Zanimiva je v tej zadevi postava cesarja Teodozija mlajšega,¹⁾ ki je prepoved gledé gledaliških iger raztegnil tudi na jude in pogane. Prepovedi gledé posvetnih razveseljevanj ob nedeljah so imele v obilni meri svoj vzrok v tem, ker so hoteli kristjane po njih odvracévatí od slabih izgledov, ki so jim jih v tej zadevi dajali judje in pogani. Judje n. pr. so ob svojih sobotah počenjali razne nečimurnosti in razuzdanosti. Zanimivo je v tej zadevi svarilo, ki ga daje sv. Avguštín; piše namreč: „Zapoveduje se ti, da soboto²⁾ praznuj duhovno, ne s telesnim počitkom, kakor judje. Kajti ti se vdajajo norčijam in nezmernemu življenju. Jud bi storil boljše, ko bi na svoji njivi delal kaj koristnega, nego da igra puntarja v gledišči. In žene bi storile boljše, ko bi v soboto predle volno, nego da ves dan o prazniku nove lune plešejo.“³⁾ V enakem smislu svarijo kristjane tudi Prudencij, Rufin, Kri-zostom idr.

Ako je pa cerkev z ene strani ob nedeljah za-branjevala nasladnosti in razuzdanosti; vendar s tem poštenega vedrila in veselega počitnikovanja ni prepovedovala. Dokaz temu je prepoved 4. zbora v Kar-tagi, s katero je bilo kristjanom prepovedano, ob nedeljah postiti se. To prepoved je ponovilo več družih cerkvenih zborov, zasmehovaje s tem nauke krivovercev: Manihejcev, Priscilijanistov idr. Sv. Epi-fanij celó piše: „Pravi ascetje se ne postijo nobeno nedeljo, tudi v postnem času ne, ker to nasprotuje navadi katoliške Cerkve.“⁴⁾ Vzrok temu je, kakor omenja Kasijan in učé apostoljska določila, spoštovanje do vstajenja Kristusovega, ki se nam ga je spominjati z veseljem, ne pa z žalostjo.

Za to se⁵⁾ tudi Cerkev ob nedeljah ogerne v veselo-praznično oblačilo. Sveti prostor se očedi, oltarji ozaljšajo in obilno razsvetlé. Mašno oblačilo je krasnejše, in petje slovesnejše. Verniki prihajajo k službi božji v prazničnih oblačilih. V tej zadevi piše Leon Veliki: „Če je spodobno in nekaka dolžnost, da o prazniku hodimo v lepši obleki, ter z obleko telesno razodevamo vedrost duha; ako cerkev skerbno in kolikor moč lepo okinčamo; ali se ne spodobi, da kerščanska duša, ki je živi tem-pelj božji, svojo podobo okinča in vdeleževaje se skrivnosti svojega odrešenja na vso moč skerbi za to, da je ne orečeljuje nikak madež krivičnosti, nikaka guba neodkritoserčnosti?“⁶⁾ —

Nedelja ima razun dopoldanje tudi popol-danje očitno službo božjo. Ta obsega večernice, ali druge molitve pred izpostavljenim presvetim Rešnjim Telesom. Večernice se del urinih molitev (brevirja), katerih se je do 5. stoletja vdeleževalo tudi ljudstvo, in to vsaj ob nedeljah in praznikih. Vdeležba pri jutranjih in hvalnicah je že davno minula, a ona pri večernicah se je ohranila do dandanes. — Pobožnosti pred izpostavljenim

presv. Rešnjim Telesom izhajajo iz 13. stoletja, ko so začeli s posebnim praznikom obhajati Telovo (praznik presv. R. Telesa).

Da so imeli prvi kristjanje navado ob nedel-jah prejemati svete zakramente, zlasti presveto ob-hajilo, pové nam že povedano pismo Justinovo. Sicer je pa nedelji že po njeni ideji namen, posredovati in vresničevati duhovno vstajenje in posvečenje v ker-ščanski družbi. To se godi v obilni meri ravno po delitvi zakramentov sv. pokore in sv. R. Telesa.

(Dalje nast.)

Slovenski romar v Sveti Deželi.

(Dalje.)

Pojdimo do Betlehema.

Popoldne prebil sem večino časa v preljubi in presv. štalici in njenih stranskih votlinah. Šel sem tudi na vert sv. Jeronima; ta vert je bil prav blizo presv. štalice, na vertu, ki je ob zidu prezbiterja stare bazilike, raste staro pomorančno drevo, katero je zasadil sv. Jeronim; ali pa je od mladike tistega drevesa, kajti še sadaj od starega drevesa mladike zasajajo v zemljo in raste nova drevesca. Bilo mi je dovoljeno vzeti nekoliko listov od starega drevesa v spomin.

Sedaj naj pa še nekoliko omenim staro veliko baziliko. Veličastna in krasna bila je velika cerkev, bazilika, katero je dala zidati sv. Helena nad presv. štalico.

Bazilika je predeljena s krasnimi marmornimi stebrovi v petero ladji, v vsaki verstí je 11 stebrov, skupaj 44. stebrovi imajo lepe glave romanskega sloga. Na prvih dveh verstah stebrov ob srednji glavni ladji so na stebrih umetno naslikane podobe svetnikov tako, kakor bi bile iz raznobarvenih marmorjev vstavljene; ob stenah nad stebrovi srednje ladije bile so prék in prék do stropa podobe sv. zgo-dovine umetno vložene z mozaikom, se laj jih je še nekaj malega ohranjenih, druge so po zanikarnosti in zbog nasprotvanja razkolnih gerkov proti kato-likom odpadle ali bile zametane in pobeljene. Sedaj so stene v baziliki lepo pobeljene; tla so čista, vlo-žena z marmornimi ploščami, okna v srednji ladiji pod verhovn so gosta in zgoraj lepo zaokrožena; stropa nima več; vidí se le krov. Povprečna ladija napravlja baziliki lepo podobo križa. Tam, kjer vodi povprečna ladija mimo peterih ladji, je cerkev od gerkov prezidana, pa ne do verha, to je le nekaka pregraja prezbitrije in povprečne ladije od ostalih prostorov cerkve; in to veličastno baziliko silno kazi. Trije vhodi z vrati so v pregrajenem zidu, da se zamore iz cerkvenih ladji v povprečno in v prez-biterijo. Ob vseh trih koncih križ-cerkve so lepo zaokrožene apside; srednja končnica (prezbitrije) in leva povprečne ladije je sedaj cerkva gerška; desna povprečna končnica pa je cerkev razkolnih armencev; ipak nimajo pregraje med seboj. Petere ladije so nekako v posesti vseh. Ko bi bazilika ne bila spredaj prezidana, bila pa lepo prenovljena in olepšana, po-stala bi jedna izmed najlepših, veličastnijih in velikih cerkvá ali bazilik na tej zemlji; še lepša bila bi, kakor lateranska v Rimu. Ali nesrečni razkol cerkveni in mlačnost katolikov, — osobito evropejskih po imenu katoliških držav in vlád, je krivo temu

¹⁾ Cod. Theod. Lib. XV. de spectaculis. Tit. V. leg. II in V.

²⁾ V prvih stoletjih so kristjanje poleg nedelje čestokrat praznovali tudi soboto.

³⁾ Aug. de decem chordis. C. 3. tom. IX. p. 269.

⁴⁾ Exposit. fid. 5. 22.

⁵⁾ Leon. serm. 41. tom. ed. I. Baller.

zlú in ima polno žalostnih nasledkov. V peterih ladijah bazilike visi med stebrovi in po srednji srednje ladije 58 svetilk za oljnate luči. Dečki arabski ne smejo zahajati sedaj sem in se igrati in vriščati v cerkvi, kajti v cerkveni lopi je straža turških vojakov; akoprav so mahomedci, ipak izpodijo vsacega, kateri bi se nespodobno obnašal v opuščenih peterih cerkvenih ladijah.

Katoliki pa imajo sedaj poleg staroslavne bazilike svojo veliko, novo in krasno cerkev sv. Katarine device in marternice. Postavljena je ta hiša Božja po velikodušnem daru cesarja našega Frančiška Jožefa I.

Ta nova cerkev je zidana v jonskem slogu. dvoverstni lepi kameniti stebrovi (vsako stran njih po šest) jo delijo v tri velike ladije; nad kamenitimi stebrovi so, v tretinji okrogline, stebrovi iz stén izbuknjeni, in ti nosijo rebrovje obokov cerkvenih; med gornjimi stebrovi so velelepa dvo-okna zgoraj zaokrožena, s krasnimi slikami na stekli. Ako natančno povzamemo, ima cerkev obliko trijih umetno in vkusno zjedinjenih slogov: romanski, jonski, in gotiški. Velika in krasna je prezbiterija; kmalo pri začetku v nji stoji lepi marmorni oltar; vsakokraj oltarja je vhod v redovno-cerkveni molitveni in pevski kor; nad korom v koncu apside so visoko gori lepoglasne orglje v krasni omari; spredaj se piščalke zagrinjajo z lepim zastorom, na katerem je velelepa slika sv. Katarine device in marternice; pred orgljami je lepi mostovž, pod mostovžem pa tri velike omrežene odpertine v samostanski oratorij, molitvenico. V koncu desne ladije, v apside, je oltar sv. Frančiška Serafinskega, v apside leve ladije pa oltar sv. Antona Padovanskega. V srednji leve ladije je obširen vhod v kapelo brezmadeža izvirnega greha spočete Device. Med stebrovi v dva reda, v cerkvi, visijo svetilnjaki s svečami v podobi drevoreda. Dvojna glavna vhoda sta s strani v cerkev, jeden iz hodišča romarnice, drugi iz hodišča med staro baziliko v armenski oddelek, v stari baziliki, in tod imamo katoliki glavni vhod v presv. štalico. Nad vhodi koncu cerkve je tudi molitveni kor. Krasna je leca; drevo stoji na tlaku cerkve, pod leco ima prižagano vejevje, ki nosi leco; dva verha se pa vzdigata vsakokraj lece kviško do nébesa nad leco, ta verha imata lepo vejevje z listi, cvetjem in sadjem; leca ima šest malo vdolbenih zgoraj zaokroženih oddelkov, v vsacem je izbuknjeno izrezana podoba: 1. Poroka bl. Device Marije s sv. Jožefom, 2. Oznanjenje D. Marije, 3. Rojstvo Kristusovo, 4. Trije Modri, 5. Beg v Egipt, 6. je vhod v leco. Vse spomenuto je veleumetno izdelano od terdega hrastovega in orehovega lesa, naravne barve z oljem likano in deloma politirano. Vse prezbiterije imajo krasno marmorno pregrajo. Tlak marmorni. Stene in oboki imajo trojno barvo: lahko zelenkasto, vijoličasto in sivkasto, — prijetno vbrane in prav pomalem se druga od druge razločuje. Za zidanje te nove krasne in velike cerkve pridobil je pri turškem caru pravico naš svitli vladar cesar Franc Jožef I., in je tudi prevzel vse stroške zidave ter podaril mnogo tisuč denara. Nad glavnim vhodom v cerkvi je vzidana marmorna plošča z zlatimi čerkami, ki naznanujejo, kedaj je avstrijski cesar tam bil in vstanovil novo cerkev. Marmorni glavni oltar je dar iz Neapola v Italiji, stranski so pa darovi iz francoskega, iz Pariza; tudi barvena okna imajo imena darovateljev.

(Dalje nasl.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Od nekod. Neki cerkveni učenik piše: Tisti nima Boga za Očeta, kateri nima Cerkve za mater. In ta naša ljuba mati bo praznovala letos lep in častitljiv praznik: ta praznik bo 19. svečana (februarija). Sveti Oče Leon XIII bodo praznovali 50letnico svoje višje pastirske službe, svojega škofovstva. Gotovo bodo po vesoljnem svetu teknovali dobri otroci matere katoliške Cerkve med seboj, kdo bo praznoval bolj častitljivo to svečanost. Saj pa tudi sedanji sv. Oče Leon XIII zaslužijo to v popolni méri! Koliko storijo sveti Oče za dušni blagor vsih narodov, tudi Slovanov. Največjih revežev so se usmili, ubogih sužnjev!

Prava luč z neba so sveti Oče s svojimi prelepimi in pretehtnimi okrožnicami. Kako bomo mi njihovo ljubezen povernili?

Sveti Oče povdarjajo: „ut unum sint.“ Duhovnom priporočajo edinost, pokorščino do škofov. Kdo ne spozná, da je ravno dandanes ta edinost duhovščine s svojimi škofi prepotrebna, da je pokorščina duhovščine do svojih škofov neizmerne važnosti? Dandanes, ko delajo z vsemi močmi framasoni tudi na Slovenskem, da bi duhovščino odcepili od svojih škofov! Semtertje so morebiti framasoni dosegli kak mali vspeh. Mogoče, da je ta vez edinosti tu in tam, hvala Bogu, da samo tu in tam, bolj rahla; mogoče, da je pokorščina, pa zopet tu in tam bolj navidezna. Ako je kje temu tako, tam se mora popraviti! Prinesimo kot jubilejno vezilo svetemu Očetu dar terdne edinosti s svojimi škofi; res, položimo dar ponižne pokorščine do svojih škofov pred svetega starčeka Leona XIII. Ta dar se bo svetil ko biser v kroni; ta dar bo gotovo prijeten svetemu Očetu. Ta dar edinosti in pokorščine pokloniti svetemu Očetu, to nikakor ni težavno! Kjer te edinosti in pokorščine ni, tam je prevzetnost ali pa sebičnost; torej proč s prevzetnostjo, proč s sebičnostjo: in nastopila bode precej edinost, precej pokorščina! Veliko veselje bi tudi katoličani lajiki napravili svetemu Očetu; ako bi ti povsod položili pred svetega Očeta kot vezilo za jubilejno slavnost dar edinosti in pokorščine do svojih škofov! Mnogo občin je že to storilo v vdanostnih izjavah; naj bi še ostale lepi izgled nasledovale!

Predragi bralec, rekel boš morebiti: jest v tem oziru ne morem storiti ničesar! Le malo počakaj. Ti bom povedal, da v tem oziru vsakdo prav lahko stori saj nekaj. Prosi, moli, da bi ljubi Bog pripeljal vse na pot te edinosti in pokorščine! In če boš goreče molil, si storil že veliko!

Znano je tudi, da sv. Oče prav toplo priporočajo duhovnom konference. Kako lep dar bi prinesli svetemu Očetu, ko bi sklenili vsako leto napraviti več tacih konferenc po dekanatih. Ta dar bi bil zopet dragi demant v kroni! Komu ni znano, kako priporočajo sveti Oče razširjanje katoliških listov! Veliko se stori pri nas na Kranjskem ravno za razširjanje dobrih listov. Mogoče, da bi se vendar semtertje lahko še več storilo; ali če se to ne more storiti, naj bi se saj zabranilo razširjanje slabih časopisov. Kdor odvrtača slabe časnike, on dobroto stori pre mnogim ljudém, ker od njih odvrtača pohujšanje; stori pa tudi dobroto pisavcem samim tacih zankarnih spisov, ker se njih velika pregreha manj razširja. Zopet položimo dar prave gorečnosti pred sve-

tega Očeta, da hočemo z vsemi močmi delati za razširjanje dobrih in za odpravo slabih časopisov.

Katoliški shod je bil blagoslovljen od sv. Očeta in z veliko navdušenostjo in z velikim veseljem smo sprejeli ta blagoslov. Torej s tisto vnemo, s tisto gorečnostjo, kakor smo jo takrat imeli, skerbimo, da sklepi katol. shoda postanejo resnica!

Delajmo in trudimo se z združenimi močmi; blagoslov Božji ne bo izostal. Sklenem s kratko besedo: Amen!

Iz Škofje Loke. 23. prosinca. (Zlata obljuba.) Danes se je v kapucinskem samostanu veršila redka slovesnost, se vé, bolj na tihem, kakor je lastno ponižnim sinovom sv. Frančiška. Obhajal je namreč čast. brat Vincencij Rus 50letnico samostanske obljube. Jubilant je bil rojen 13. sept. 1817; v samostan je stopil na praznik sv. Vincencija 22. prosinca 1842 v sv. Križu na Ipavskem, kjer je bil takrat novicij. V Gorici je 22. prosinca 1843 naredil slovesne obljube. Hodil je potem br. Vincencij v svoji ponižni službi iz samostana v samostan po okrajini. V Lipnici je bil 4 leta kuhar; ondi je mnogo družih v tej umetnosti izuril; tudi č. brat Magnus, sedaj priljubljeni invalid v Loki, je bil njegov učenec. V Celovcu je bival 5, v Gorici 9, v Celji 4, v Švanbergu 3 leta; povsod je lepo skerbil za časne potrebe svojih sobratov. V Škofji Loki pa je preživel kot vratar celih 22 let.*) Kolikokrat je premeril pot na porto! Ni čuda, da so mu noge opešale, da hodi le še ob palici. Koliko revežev je na porti nasitil! — Vsi, kateri ga poznajo, ga zavoljo njegove postrežljivosti in ponižnosti spoštujejo.

Ker so bili 22. t. m. trije čast. patri iz doma, imeli so na treh farah božjo službo, so to domačo slovesnost obhajali v ponedeljek, 23. t. m. Čast. jubilant je prišel, opiraje se na svojo navadno, pa nekoliko okinčano palico k altarju, spremljan od vseh svojih sobratov z gorečimi svečami. Prečast. o. gvardijan Jakob Jeršin so darovali sv. mašo in obhajali jubilanta; imeli so tudi lep, slavnosti primeren govor o samostanskih obljubah. Ko je jubilant potem ves ginjen ponovil samostansko obljubo, so z zahvalno pesmijo zveršili priprsto, pa lepo slovesnost.

Vsi mnogobrojni znanci duhovskega in svetnega stanja pa gotovo želijo, naj bi ponižni starček še nekoliko let vžival zasluženi pokoj med svojimi sobrati, kateri ga ljubijo in spoštujejo.

Iz Kropce. († M. Jereb.) Z globoko užaljenim srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem, osobito pa velečastiti duhovščini, da je danes jedini moj ljubljeni brat, velečastiti gospod Matej Jereb, župnik v Kropci prejemi sv. zakramente za umirajoče, v 56. letu svoje dobe, blaženo zaspal v Gospodu.

V pobožno molitev in blag spomin priporoča dražega ranjkega vsem, zlasti njega velečastitim duhovnim bratom žalujoča sestra Marija Jereb.

V Kropci, dne 19. januarja 1893.

Bil je pokojni zelo nadarjen in učen gospod, v šolah odličnjak, izurjen še posebej v cerkveno-obrednih rečéh. Izučil se je še tako mlad, da je moral kacega pol leta čakati na posvečenje, dasiravno je postal mašnik že s 23. letom. Služil je napervo za prefekta v Alojzevišču, potem je bil kapelan v Sostrem, v Šmartinu pri Litiji, v Sori, od koder je

prišel za župnika v Javorje, kjer je ostal do jeseni preteklega leta, in poslednjič je šel kot župnik v Kropo, kjer je 18. t. m. zvečer ob 7ih po mnogem trudnem delu zaspal v Gospodu. Bog mu daj večni mir!

Nadjajoči se, da kdo kaj več naznani o blagem gosp. župniku „Matevžu,“ bodi še omenjeno, da pokojni je bil rojen v Idriji 10. sept. 1837, in posvečen 12. svečana 1860. (Op. Že je došel obširniji dopis za prihodnjič.)

Eden prijateljev piše: Ljudje v Kropi so gosp. Matevža tako ljubili in spoštovali, da ga niso mogli bolj, to se je pokazalo pri pogrebu in to sem vedel že prej... ostal bo v Kropi v najboljšem spominu. Kdo bi si mislil, da bo tako hitro se ločil?

Iz Bosne. (Cerkev sv. Jožefa. Ubožnica. Zima. Nada pri mladini.) Kat. cerkveni odbor je sklenil to leto napraviti kamenje za podstavo cerkve sv. Jožefa v temelju in 1 met. od zemlje na visoko, apno in deske za „barako“ opekarjem, derva se sekajo za pečenje opeke, č. vr. br. Eberhard, trapist, je obris za novo cerkev že zgotovil; tako bomo to leto s pomočjo Božjo in blagodušnih dobrotnikov milodari oskerbeli in priredili nabavke, „material.“ In leta 1894 upamo, da se bo začela zidati neizrečeno potrebna dostojnija hiša Božja.

Sedaj bomo delovali, da pridobimo neko veliko posestvo brez javne dražbe, po pogodbi z odvetniškim doktorjem; ako ne, bomo pa kupovali na javni dražbi; v slučaju pa, ako bi čez moči in imetek naš visoko šlo na dražbi, onda bomo pa kupili jedno izmed družih dveh ponujanih manjih posestev za velepotrebno napravo izgojišnice Vam že omenjenih dečkov. Se vé, da to veliko posestvo je velike vrednosti, cerkveni odbornik, razumen in skušen mož, pravi: „Ko bi imel jaz 4000 gld., dal bi jih za to posestvo, kakor 4 gld.“ Čutiti do sedaj ni, da bi jako dražili, ker domačini imajo mnogo zemljišč; mahomedci jih še prodajajo, seljaki pa nimajo grošev. S pomočjo Božjo bomo ravnali previdno in pametno, da pridemo do dobrodelne naprave in po vseh pravicah jo postavimo; za to že mnogo časa iskreno prosimo in molimo. Kraljica presv. rožnega venca, pomagaj nam! Čudo je, da v tako kratkem času, pa tolika pomoč za začetek te toliko potrebne in koristne kerščansko-katoliške naprave.*) Ako Bog da, ravno to leto biskopijskega jubileja sv. Očeta Leona XIII. se bo začela rožnovenska izgojišnica prerevnih dečkov. Pomagali mi bodo pa tudi za to napravo č. vr. oče Anton Palinič; toda ne z denarnimi pomočki, ker jih nimajo, temveč z drugimi dobrimi dejanji.

V Bosni je sedaj huda in ostra zima. Že prej mnogo snega, a zopet se silno vsipa, mete in zaméta. Bošnjaki pravijo, da pomnijo malo tako hudih zim, kajti tu, že precej na jugu, so navadno mile zime, malo snega, mnogo toplih solnčnih dni. Starega običaja se deržeči, ne oskerbijo si z zimo nič dervá, le sproti hodijo v šume po nje; ali letos ne morejo zbog velikega snega in zametov, dervá ni, zebe jih močno; toda ne škoduje jim nič; ker so jako vterjeni. Nam Slovencem in severnim Slavenom se ne zdi najhujša zima sedaj tu, ker smo v stari domovini

*) Neki dobrotnik je daroval veliko svoto za omenjeno sirotišnico; toda o tem več, kadar bo kup dognan. Naprava za sirote je zelo potrebna. Vr.

*) Pridnega Br. Vincencija, kateri je tudi zaradi mene večkrat prišel k lučici na porto pokukat. Bog živi in ohrani! Vr.

mного hujših prestali, tako pa skoro vsako leto imeli, kakor je letos Bošnjakom tu najhujša.

Oni mladenček, kojega sem poslednjič sprejel, jako pridno v vsem dobrem in čednostnem napreduje, upam imeti v njem izverstnega pomočnika v izgoji drugih, ako Bog da, jo stalno vrediti; pa tudi manja dva jako dobro vspevata, jeden mnogo pot prosi, da bi molil. En večer sem ga spravljal spat, ko še ni molil; pa je jokati začel; vprašam ga, zakaj joče? Pravi: nisem še molil, pa moram spat iti. Ko se vse prav vredi in bolj vgotovi, bodo lepi opisi.

Iz Amerike Collegeville Minn. („Zgodnji Danici“ za Božič.) (Dalje) Spanja in tolikrat potrebnega počitka si misijonar Baraga ni privolil, pozno v noč se je vlegel k počitku in zjutraj je bil vedno, leto in dan, ob štirih ali pa še bolj zgodaj na nogah. Ob nedeljah je dal skuhati velik kotel koruze, tako da onim Indijanom, ki so od daleč prišli, ni bilo treba iti domov na južino, temuč so tukaj ostali in čakali nauka in večernic. Iz obilnih milodarov, s katerimi bi si bil lahko svoje revno stanje zboljšal, postavil je tukajšnjim Indijanom 14 lepih in pripravnih lesenih hišic, naj ubožnejšim, posebno starim ljudem in otrokom preskerboval je obleko in sploh jim vedno pomagal kakor je le vedel, in znal. Nekteri so mu še celo očitali, da je s svojimi ljubljenimi Indijani predobro ravnal in da jih je s svojo brezmejno darežljivostjo spridil; on pa tega ni mogel razumeti, da bi bil kedaj dovolj zanje storil. Pervo cerkev je gospod Baraga postavil v Middle-Fort-u, kjer je še vedno veliko pokopališče v naj lepšem redu. Ta je bila prva cerkev na tem otoku in veliko jih je, ki še dandanes terdijo, da je slavni Jos. Marquette S. J. tukaj prvo cerkev postavil, kar pa ni res. Zemljevid, katerega je narisal Marquette sam, ki je prvi zemljevid o tem kraju leta 1671, in njegov drugi zemljevid, katerega je narisal tri leta pozneje po najdenju reke Mississippe, oba kažeta, da je njegova kapelica stala nekoliko milj proti jugu na kopnem dežele Wisconsin, ne pa na tem otoku. Častiti g. Baraga je toraj prvo cerkvico blagoslovil drugega sept. 1838 v čast sv. Jožefu. Ker je pa bila ta cerkvica kmalo premajhna, postavil je sedanjo, kake 3 kilometre od Middle-Fort-a proti jugo-zahodu, leta 1841, katero je blagoslovil prvo nedeljo avgusta. Porabil je k stavbi te cerkve ves les stare cerkve, ker je bil še dobro ohranjen. Ko je tukaj vse v naj lepši red spravil, to pustinjo v prijeten vert spremenil, prebivalce razun 15 vse k čedi Kristusovi pripeljal, podal se je od tukaj v zaliv sv. Terezije (Keweenaw Bay) da bi v L'Ansu zopet oživil misijonsko postajo, katero je P. Menard S. J. v letu 1660 zapustil. Tukaj se gospodu Baragu ni nič bolje godilo kot poprej v La Pointu.

Če prav okoli 60 ur oddaljen, je še mnogokrat svoje drage otroke v La Pointu obiskal, katere je izročil čast. g. Otonu Škola O. S. F. Tukaj v L'Anse-u je doveršil ono tako slovečo slovnico in besednjak Čipevskega jezika in v tem slovstvu in vedi ga še nobeden ni prekosal in ga tudi ne bode. Vsak se sklicuje na Baraga in kot pisatelj in slovničar tega jezika ima on naj večo veljavo. Deset let je zopet deloval na tem mestu z ravno takim dobrim vspehom in blagoslovom božjim.

Zdaj se je pa približal čas, da se po evangelijskih besedah postavi luč na svetilnik, tako, da bode tem dalje na okrog svetila in razganjala temoto ne-

vednosti in zmote. Še en dokaz, kako da je ljubil svojo indijansko čedo. Svoj prvi pastirski list je spisal v indijanščini, v katerem je z vso ljubeznijo in ponižnostjo jim naznanil, da je postal po usmiljenju Božjem in milosti sv. apostoljskega sedeža njih višji pastir. Ta rokopis hranijo oo. Franciškani v Bayfield u, Wis. (Dalje nasi)

Darovi za zidanje nove farne cerkve sv. Martina v Žireh

I. izkaz.

Darovali so naslednji prečastiti gg. dobrotniki in dobrotnice:

Andrej Zamejic, kanonik v Ljubljani, 10 gld. — Josip Jereb, župnik v pok. v Ljubljani, 15 gld. — Janez Demšar, župnik v Sentvidu na Ip., 5 gld. — Edvard Legat, c. kr. kurat v Lipnici, 3 gld. — Josip Lavrič, župnik v Ambrusu, 75 gld. — Franc Krek, kapelan v Cerkljah, 21 gld. — Pavel Kramar, kapeln v Žireh, 205 gld. — Rudolf Gregorič, kapelan Pred-dvorom, 7 gld. — Josip Vidmar, župnik v Žireh, 112 gld. — Preblagorodni gosp. Simon Sellak, c. kr. dvorni svétnik na Dunaju, 200 gld. — Gěna. Marija Jurman, učiteljica, 4 gld. — Gosp. Štefan Ferlan, c. kr. nadporočnik, 1 gld. — Matevž in Marija Jurjevič iz Brekove, 137 gld. — Jakob Bogataj iz Opal 100 gld. — Katarina Kavčič iz Žirov 130 gld. — Janez Prebil iz Goropek 20 gld. — Andrej Fröhlich iz Dobračeve 100 gld. — Helena Bogataj iz Stare vasi 20 gld. — Valentin Bogataj iz Korit 30 gld. — Marijana Fröhlich iz Žirov 25 gld. — Anton Ambrožič iz Koprivnika 20 gld. — Helena in Janez Ferlan iz Žirovskega Verha 38 gld. 34 kr. — Janez Kopač iz Dobračeve 31 gld. — Jurij Žunar iz Nove vasi 20 gld. — Lovro Seljak iz Sore 100 gld. — Uršula in Jožef Tratnik iz Zabrežnika 50 gld. — Neumenovan iz Ljubljane 1 gld. 74 kr. — Janez Gladek iz Fužin 1 gld. — Apolonija Kavčič iz Lednice 50 gld. — Ivana Kavčič iz Žirov 50 gld. — Matevž Jereb iz Počesca 10 gld. — Andrej Kavčič iz Lednice po Antonu Žakelj-u 23 gld. — Ivan in Ivana Šubic iz Razpotja pri Sp. Idriji 10 gld. — Matija Novak iz Brekove 50 gld. — Jožef Strel iz Breznice 45 gld. — Simon Fortuna iz Žirov do zdaj 140 gld. — Jernej Žakelj iz Goropek 32 gld. — Ferdinanda Ferdi iz Zabrežnika 20 gld. 42 kr. — Janez Mlinar iz Opal 95 gld. — Demači farani so o raznih priložnostih v manjših zneskih darovali skupaj 5470 gld. 50 kr. Glavnice je tedaj 8379 gld. Obresti v koncu leta 1892 znašajo 1894 gld. 39 kr. Vsota 10273 gld. 39 kr.

Izrazujoč priserčno zahvalo vsem blagim darovalcem prosi podpisano cerkveno predstojništvo vlnudno dobrotne podpore še nadalje, ktera naj se blagovoli poslati ali vredništvu Danice in Slovenca, ali pa far-nemu vradu v Žireh. Vivant sequentes!

Predstojništvo farne cerkve v Žireh dne 23. januvarija 1893.

Angelj varh posebno nedolžno mladino varuje.

Ubožna mati je šla z nedolžnim otrokom v naročji jagode brat blizo gradú Habah-a. — Zgodilo se je le-to v Mengiški fari. — Ko jagode nabira, otroka

na tla posadi ter da otroku v mleko namočen košček kruha, da se s tem mudí. Kar prilezeta k otroku dva gada, zlezeta popolnem otroku na nožice ter v mleko namočeni kruh povživata. — Otrok je bil še vesel teh živalic ter pazno gledal, kako gada jesta. — Med tem se verne mati k otroku — pa zagledavši gada pri otroku se tako zelo prestraši, da bi se skorej v omedlevico zgrudila. Oserči se, hitro par kruhovih skorjic (bile so menda tudi v mleko namočene) verže nekoliko na stran otroka — gada zlezeta od otroka, — mati pa pograbi nedolžno dete ter hiti proč z njim, — nič nista bila otroku storila — Prašam: „Kdo je otroka varoval?“ —

Rotiti se ne!

V vasi Sernjaku je mož S.... kar vedno se rotí: „Strela naj me z jasnega ubije.“ — Tako rotiti se mu je bilo popolnem navadno. — Kakor se je rotí, se je tudi zveršilo. — Ob vročem, sicer ne ravno popolno jasnem dnevu poleti je na travniku vanj treščilo ter ga ubilo. —

Poklekni, kadar gredó s sv. R. Telesom!

Dasi je na deželi silno redko, da bi kdo ne pokleknil, kadar mimo gredó s sv. Popotnico; vendar je živel zidar, ki se je takrat navlašč skril pod cesto v jarek, prekop, (kanal), da bi ne bilo treba poklekniti. Zgodilo se je pa ob njegovi smerti, da bi strašno rad še sv. Popotnico prejel — pa ni bilo mogoče; umrl je, predno so mašnik prišli s svetim Rešnjim Telesom!

Razgled po svetu.

Rim. (Novi kardinali in škofje.) V Rimu so sv. Oče Leon XIII ta mesec imeli dva velika zbora, konzistorija. Pervi neslovesni ali tajni je bil 16., drugi, slovesni, pa 19. januarija. V prvem so po kratkem ogovoru izvolili 14 novih kardinalov. Pred volitvijo so naznanili pohvalo novim škerlatnikom, potem je nasledovala volitev. Izvoljeni so: Kremenz, nadškof v Koloniji (Köln); Kopp, knezoškof v Bratislavu; Vaszari (r. Vasari) pervak Ogerski; Vaughan, nadškof Vestmonastirski; Logue, nadškof v Armagh-u; Meignan, nadškof Turonski (Tours); Thomas, nadškof Ruvangski (Rouen); Sanzy Fores, nadškof v Sevilli; Di Pietro, papežev nuncij v Madridu; Galimberti, papežev nuncij na Dunaju; Mačenni, namestnik papeževga derž tajnika; Persico, veliki tajnik v Propagandi; Malagola, nadškof v Fermu; Guarino, nadškof v Mesini. — Nato so določili in naznanili več novih nadškofev in škofov, med temi je Teodor Kohn, nadškof Olomuški; monsr. Marčelii, škof Kotorski v Dalmaciji.

Po volitvi so papežki ceremonarji zdajci odšli v Rimu pričujočim kardinalom naznanit njihovo vradno izvolitev; popoldan pa je posameznim prinesel eden plemenitih stražnikov rudeči klobuk (calotta), in zvečer že so se odpravili na pot plem. stražniki, da prinesó rudeči klobuk tudi zunanjim kardinalom.

V nagovoru, ki so ga imeli sv. Oče v neslovesnem konzistoriju 16. t. m., so omenili, kako je vravnala sveta božja previdnost, da so pred petimi leti obhajali svojo mašniško 50letnico med skazova-

njem velikega veselja vernikov, sedaj pa nastopajo petdeseto leto svojega škofovstva. Naše serce, pravijo po besedi, dobro čuti pomen te dobrote, častitljivi Bratje, in v tem visokoslavnem zboru želí hvaliti naj višjo dobroto Božjo, ki Nam je podelila tako veliko méro umerljivega življenja in zraven tega tudi neskaljeno zdravje. Vendar še tehtniše in zahvalevredniše je to, da iz té osebnó Nam podeljene dobrote, kakor je znati, pricveta tudi sad za zveličanje vesoljnega občinstva. Zakaj pri tej priliki se ljudje zbujaajo ter se splošno z večó radostjo in višjo gorečnostjo ozirajo na ta apostolski Sedež, ker višjo starost papeževó po pravici cenijo kakor zastavo nebeškega varstva. Ta osebna in malo važna dogodba po Božji naredbi tako postane pomoček za pospeševanje vere in verskega življenja, in to je oziroma na sedanje okoliščine in to dobo silo močno primérno času. To je, pri velikem številu sovražnikov, ki kerščansko vero in kerščanske naprave zaničujejo, ter največ vsakdanjega njih péhanja gre na to, da bi rimskega papeža pri množicah pripravili v sovražstvo in slabo ime in da bi ljudi s pogublivo zmoto oslepili ter tako od Cerkve popolnoma odvernili. Tako pa, ko se Naše oko obrača v nebo in ko premišljujemo božje sklepe in božjo dobroto, se Naša bridkost z ravno tako sladkim kakor času primernim tolažilom ohlajuje, in tudi naša duša se k vojski in terpljenju, dokler je namreč volja Božja, neizrečeno poterjuje.

Potem omenjajo, da za bolj vesel začetek leta hočejo nektare služabnike Božje med svetnike prišteti, pa nektare kardinale in škofo na novo izvoliti.

V četrtek, 19. t. m., pa so obhajali slovesni konzistorij v Vatikanu. Proti 10tem so se v kapeli Sikstini zbrali novi v Rimu pričujoči kardinali: Guarino, Mocenni, Malagola, Kremenz, Persico, Vaughan in Kopp, ter so pred kardinalskim dekanom in drugim osebštvom po navadi opravili prisego. Ostali so ti v Sikstini, drugi, vsi prelati, škofje in visoki častniki papeževga dvora pa so v paramentni dvorani (Sala dei Paramenti) sprejeli sv. Očeta, kateri so se oblekli v veliki ornat, v rudeči, bogato z zlatom vezeni plujival, vzeli na glavo zlato mitro in se vsedli na nosivni prestól ter se je začél obhod skoz dvorane in po „Sali dukale.“ kjer je več sto ljudi stalo, da so videli sv. Očeta in slovesnost. Od tam so dospeli v „Sala Regia.“ kjer je čakal diplomatski zbor ter poslanci raznih dežel na posebnem odru. Kacih 800 oseb je bilo dopuščenih v dvorano, da so videli velikanske obrede. Sv. Oče so sedeli na prestolu, obdani od prelatov, kardinali pa so imeli sedeže ob stranéh. Naznanili so nato papežu, da novoizvoljeni kardinali so pred vrati in na dano znamenje sv. Očeta je odšel eden kardinal-dijakonov v Sikstino ter jih pospremil pred namestnika Kristusovega, kateremu so v znamenje vdanosti svetinjo na nogi in perstan na roki poljubili, potem pa zasedli prostore po redu svojega izvoljenja. Novi kardinali zdaj še niso bili v rudeči, ampak v vijolčasti obleki, ogernjeni v tako imenovano „kapo magno.“

Pristopali so nadalje posamezno pred papeža, ki so vsakemu postavili na glavo rudeči klobuk, rekoč: „Accipe gaelum rubrum.“ Kardinali so objemali nove tovarše in sv. Oče so zapustili dvorano v tistem redu, kakor so bili dospeli, s kardinali, prelati in drugimi častniki vred, ki so jih spremljali do

dvorane „dei Paramenti.“ Odloživši ornat so se sv. Oče vernili v svoja stanovanja; kardinali pa so zapeli Te Deum in šli v obhodu v Sikstino, kjer je kardinal-dekan, Monaco La Valletta, opravil molitev nad izvoljenimi kardinali, „super creatos Cardinales.“ Med tem so se novi kardinali kmalo še zbrali pred sv. Očeta k obredu „os claudendi et aperiendi,“ izročili so vsakemu kardinalski perstan in odločili jim titularne cerkve v Rimu. Naznanili so poslednjič še znatno število novih nadškofov in škofov po raznih delih vesoljnega sveta.

Liberalna slepota. Liberalizem in framasnoski duh je ljudi v tako imenovanih inteligentnih krogih že tako spačil in okužil, da bo na zadnje že komaj človeka najti, na ktere ga bi se bilo zanesti in kateremu bi bilo kaj verjeti. Godijo se prestrašne tatvine in sleparstva skorej pri vsih velikih napravah. Iz Rima n. pr. naznanjajo, da 18. t. m. je pri ondotni podružnici napoljske banke zmanjkalo poltretji milijon lir; blagajnika so zaperli, ravnatelj je pa pobegnil! Enacih dogodkov je brez števila. Pa sej ravno take nepoštenjake hočejo imeti, ker vse višji šole so framasonske in brezverske. Tako brezverci goljufajo, kradejo in sleparijo, pa zapravljajo; če se pa nameri, da kaka še poštena duša v poslednji volji kake tisuče zapusti v prid katoliških naprav, ktere mladino pošteno odgojajo za pravico, takrat nastane krič, kletvinja in lagoon, kakor bi se celo mesto pogrezovalo! Godi se hudo, pa se je bati še veliko hujšega, predno slepi svet spregleda.

„Brez Boga — svet zdivja,“ piše „Primorec“ 2. št. 20. jan. Leta 1886 so v francoskem državnem zboru sklenili, da se v šoli ne sme več govoriti o Bogu. „Preč z duhovni“ to je bilo brezvercev geslo... Pa kazen božja jim je bila za petami. Leta 1886 je bilo hitro na vsem Francoskem 23.000 nedoraslih po sodniških kaznovanih, ali leta 1887 jih je bilo že 28.000!! da ne vštevamo 580 družih, ki so ž njimi imele opraviti porotniške obravnave, ali pa ki niso še dospeli do 16. leta — Guillot, mestni odvetnik, je o tej žalostni prikazni rekel: Ta mladina je surova, pretkana, zvita, divja, ima posebno veselje nad mukami svoje žertve. — Tako sodijo resni možje o mladini, kteri so v brezverski šoli izrovali iz serca Boga, vero, vést... Žali, da se nahajajo tudi med slovenskimi narodnjaki taki ljudje, ki so izrekli, da so popolnoma zadovoljni s sedanjimi šolskimi postavami po katerih mora mladi naraščaj doslednje priti ob vero, ter pravno propasti. Zato, Slovenci, delajmo za versko šolo!

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec februarij (svečan).

a) Glavni namen:

Ljubezen do se. Cerkve.

b) Posebni nameni.

1. **S. Ignacij.** Ta in vsak dan meseca vse oznanjene, pa še ne zaznamovane ali hitro nastale zadeve. Verska moč v žalostni sedanjosti. Pospešitelji molitvenega apostoljstva.

2. **Svečnica.** Neizmerno zaupanje na materinsko moč Marije D. Najbolj stiskani in bojzljivi. Mariji posvečeni kraji in naprave.

3. **S. Blaž.** Vsakdanji kruh za mnoge. Zelo velike družbinske težave. Brezverni in malomarni stariši, sorodniki in znanci. Na vratu bolni.

4. **S. Veronika.** Mnogo neustrašenih katoliških mater in devic. Važne podjetja. Pribežališča za rešitev ženske mladine.

5. **Ss. Ingenuin in Albina.** Varstvo Tirolske zoper mnoge verske sovražnike. Edinost med voditelji katoliškega ljudstva. Pomoč za stiskani srednji in kmečki stan.

6. **S. Rottja.** Brazilija. Zelo važne cerkvene zadeve. Hudo bolni. Ubranje visokošolcev pred neverstvom.

(Dalje nast.)

Molitev.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti z onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presv. Sercu in ga še zdaj hvališ brez konca v zakramentu sv. Rešnjega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Serca brezmadežne Device Marije. Tebi darujem danes vsak trenotek vse svoje namene in misli, vse čutila in želje, vsa dela in besede. (100 dni odpustka enkrat na dan Leon XIII. 1885.)

Posebno pa ti jih darujem za ljubezen do sv. Cerkve kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostoljstva v tem mesecu in današnji dan.

O sladko Serce mojega Jezusa, daj, da te vedno bolj ljubim. Amen. (Vsakrat 300 dni odpustka in če se vsak dan moli, enkrat v mesecu popolen odpustek. Pij IX, 26. l. 1876.)

Sladko serce Marijino, bodi moje rešenje. (Vsakrat 300 dni odpustka. Pij IX 1852.)

Sv. Jožef, prijatelj najsvetejšega Serca, prosi za nas. (100 dni odpustka enkrat na dan. Pij IX 1874.)

Sv. nadangelj Mihael, sv. Bonifacij, zvel. Peter Kanizij, prosite za nas!

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata, naših angeljev varhov in vsih naših patronov. Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad. in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — Bolna oseba za pomoč.

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. Gg bogoslovci so imeli pred novim letom navadne duhovne vaje. Novega leta dan so pa dobili nekteri gg tunzuro, drugi manjše redove, zopet drugi subdijakoniat. Prejeli so namreč

Tonzuro gg:

Benedičič Jakob, — Burjanek Adalbert, — Erker Jožef, — Fiala Karol, — Gnidovec Janez, — Jarec Alojzij, — Jerše Jožef, — Koprivec Peter, — Mihelčič Janez, — Novak Jožef, — Petsche Matevž, — Plančarič Jožef — Plešic Anton, — Prelesnik Matevž, — Preželj Luka, — Remškar Valentin, — Smolej Janez.

— Škerjanec Martin, — Švigelj Jožef, — Tič Lovrenc, — Znidaršič Anton, — br. Adolf Čadež.

Manjše redove pa gg.:

Bernard Jernej, — Bleiweis Franc, — Čadež Anton, — Dolinar Janez, — Dostal Jožef, — Finžgar Franc, — Gnjezda Janez, — Juvanec Jožef, — Karlin Jurij, — Mlejnik Viljem, — Oblak Anton, — Osvald Franc, — Pavlus Viljem, — Sturm Franc, — Šolar Jožef, — Urankar Jožef, — Volenec Karol, — Zabukovec Tomaž, — br. Adolf Čadež.

Subdijakonat pa gg.:

Br. Matevž Štef. Vidmar, — br. Lambert Jožef Golovsky, — br. Kazimir Jurij Vajdič, — br. Echeiel Ign. Jurinič, — br. Florus Jern. Klinec, — br. Klemen Matija Grampovčan, — br. Hubert Avg. Rant.

Ljubljana Slovesne obljube so naredili v frančiškanskem samostanu 31. grudnia 1892 sledeči gg.: Br. Lambert Jos. Golovsky, — br. Florus Jern. Klinec, — Klemen Matija Grampovčan, — Br. Hubert Avg. Rant.

Z Notranjskega. (Sacerdotibus.) Dopis v Danici, naslovljen z besedo „Sacerdotibus.“ mi je bil zelo všeč. Že večkrat prej sem o tem mislil, da se pri nas o sv. Rešnj. Telesu premalo govori in piše, in sploh najsv. Zakrament še zmeraj premalo časti! Ko sem izvedel o novem društvu, sklenil sem z novim letom pristopiti k zavezi „St. Eucharistia.“ pa ne vem kako je bilo — odlašal sem, da nisem sklepa izveršil do zadnjega petka, ko sem „Danico“ z omenjenim dopisom prejel v roke. Tisti dan pa sem takoj odposlal naročnino. Z Dunaja so mi pa že tudi poslali prvo štev. lista. Izverstno. Drugikrat kaj več o tem.

Za novo leto „Pobožni učenec“, „Pobožna učenka“ je ime novi molitveni knjižici, 255 strani, katero je ravno kar spisal č. g. Karol Čigon, vikarij Goriške nadškofije. Namenjena je za šolsko mladino ljudske šole. Pisana je za oba spola posebej, kar je gotovo primerno in dobro.* Dobiva se pri imenovanem g. po sledeči ceni: 1.) z zlato obrezo in pozlačena 55 kr. 2.) v usnju in z zlatim križcem 43 kr. V Temnici (P. Kostanjevica), Via Sagrado.

V novi cerkvi Jezusovega presv. Serca bo nadalje vsako nedeljo ob 5ih popoldne kerščanski nauk. Ravno v kerščanskem nauku je veliko Ljubljancanov premalo podučeni; zato je prav dobra misel, da se je tudi v tej cerkvi pričel kerščanski nauk. V farni šempeterski cerkvi je pa ob 2ih kerščanski nauk, ktereга opravlja močno zanimivo sedanji preč. gosp. župnik, — v Jezusovi cerkvi pa g. Heidrih.

Lavantinska škofija po letošnjem škofljskem imeniku v 24 dekanijah ima 219 župnij; 139 obstavljenih in 53 praznih kapelanij, 2 ekspoziturni in 6 beneficij, vsih duhovnov v past. službi 359, v družih službah 33, redovnih duhovnov 36; v pokoju 39, skupno število mašnikov 467; vsih cerkvá in kapel 657; vsih vernikov pa 490.961.

Znamenit je imenik tudi zato, ker ima v začetku imena vsih 263 papežev, leto njih nastopa,

*) Obsega razum navadnih pobožnosti, tudi poduk za prvo sv. Obhajilo in ob kratkem štiri poslednje reči, smert, sodba, pekel, nebesa. Bodi torej v vsakem oziru lična knjižica mladini prav živo priporočena!

smerti in čas vladanja; — potem kardinale (5 kardinal-škofov, 40 kardinal-mašnikov in 6 kardinal-dijakonov); dalje razne kongregacije (njih 13;) papeževe vradnije (njih 11); zopet papeževe dvorane oskerbništvo, in slednjič apostoljske nuncijature (v Avstriji, Bavariji, Belgiji, Braziliji, Franciji, Holandiji, Portugaliji in Španiji); — tudi še imenik vsih bivših lavantinskih škofov itd. (Prav iskrena hvala in bratovski pozdrav p. n. gospodu-darovatelju! Vr.)

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnj. Telesa bo v Uršulinski cerkvi redno mesečno pobožnost z navadnimi odpustki obhajala, namesto prihodaji prvi četertek v mescu, ker je praznik Svečnica, še le drugi četertek, 9. svečana, s sv. mašami ob navadnih urah in slovensko pridigo ob 5ih zjutraj. Goreči častilci presv. Rešnjega Telesa, posebno bratje in sestre „Vednega Češčenja“ se vabijo, naj se obilno vdeležé pobožnosti in skupnega sv. Obhajila, da Jezusu ljubezen in čast skažejo, katero mu zadnje pustne dni razuzdani svet jemlje. Češčeno in hvaljeno naj bo vselej presv. Rešnje Telo!

Na Verhniki je 23. t. m. v boljše življenje se nreselil prečast. gosp. dekan Jan. Koprivnikar. Mali Šmaren je poslednjikrat maševal, potem je dozdal hiral za vodenico, in kmali potem, ko je bil olepševanje svoje lepe verhniske cerkve s postavljenjem novih prelepkih stranskih oltarjev in drazega tlaka po cerkvi po naj večem doveršil, je šel po plačilo v boljši deželo. Večkrat, se vé, je bil previden s svetimi zakramenti. Bil je v vsakem oziru poštenjak naj prve verste, močen v veri, brez graje v življenju, priserčen prijatelj. Pokopal ga je 26. t. m. v častitem spremlstvu prečast. kan. dekan gosp. Jan Flis. Bog mu daj večni mir.

Posnemanje vredno Županstvo na Verhniki je namesto vencev na kersto pokojnega g. dekana Koprivnikarja poslalo 41 gld. zo uboge sirote v Marijanišču, ktere so darovali sledeči gospodje:

Miha Tomšič 10 gld. — Ivan Gruden 6 gld. — Gabrijel Jelovšek 6 gld. — M. Berslej 2 gld. — Karol Majer 2 gld. — Jurij Grampovčan 1 gld. — Franc Korenčan 1 gld. — Karol Obreza 5 gld. — Anton Komatar 2 gld. — Gospa Marija Jelovšek 6 gld.

Dr. A. Jarc.

Dobrotni darovi.

Za dijaško mizo: G. Al. Ancelj, pri železnici na Štaj., 1 gld. — Č. g. župnik J. Tavčar 5 gld. (Op. Tudi drugo opr. Vr.) — J. 50 kr. — Č. g. kapl. Fr. Pokorn 3 gld. — „Namesto Venca“ gosp. dekanu Koprivnikarju njegov nekdanji kapl. (T. P.) 5 gld. — Č. g. župnik Anton Klemen 10 gld.
Za sr. Očeta: Št. Vid pri Vipavi 10 gld. in Podraga 13 gld. po č. g. župniku J. Demšarji. — Grahovo 8 gld.
Za sv. Detinstvo: Iz Šmartina pri Kr. po č. g. A. Klemenu 10 gld. — Iz Moravč 2 gld. od udov po Neimen.
Za afr. misijon: A. B. 5 gld. — Z. Breznice po č. g. župniku 2 gld. 30 kr.
Za razširjanje sv. vere: Čast. g. kapl. Fr. Pokorn (zbirko) 83 gld.
Za oo. Trapiste v Marianhillu: Čast. g. župnik Bl. Petrič 1 gld. — Neim. 4 gld.
Za brat. S. R. Telesa: Iz Šmartina pri Kr. po č. župniku A. Klemenu 26 gld.
Za nesrečne zamurce: Ekspoziitura Begnje 5 gld.
Za Don-Boskove misijon: Čast. gospod župnik J. Tavčar 5 gld.